

۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عدد ۲۰۰۰ داده‌ی دورافتاده است، پس خط فقر را به روش نصف میانه محاسبه می‌کنیم، داریم:

۱۳, ۲۳, ۲۶, ۲۹, ۳۱, ۴۱, ۲۰۰۰

$$\text{میانۀ} = \frac{۲۹ + ۳۱}{۲} = ۳۰$$

بنابراین خط فقر به روش نصف میانه برابر است با:

$$\frac{۳۰}{۲} = ۱۵$$

۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گونه سؤالات به کمک جدول تناسب جواب را به دست می‌آوریم:

	پایه	مورد نظر
شاخص	۱۰۰	۱۲۰
قیمت	۵۰۰	x

$$\Rightarrow ۱۰۰x = ۱۲۰ \times ۵۰۰ \Rightarrow x = \frac{۱۲۰ \times ۵۰۰}{۱۰۰} = ۶۰۰$$

۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی متوسط مبلغ پرداخت شده از سوی مصرف‌کنندگان است.

۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\text{شاخص بهای گوشت و ماهی} = \frac{۱۰۰ \times ۶۰۰ + ۲۰ \times ۱۴۰}{۱۰۰ \times ۵۰۰ + ۲۰ \times ۱۲۰} \times ۱۰۰$$

$$\frac{۶۰۰۰۰ + ۲۸۰۰}{۵۰۰۰۰ + ۲۴۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{۶۲۸۰۰}{۵۲۴۰۰} \approx ۱۱۹/۸$$

۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$۲ = ۴ - ۲ = \text{درآمد ماهانه یک نفر} \Rightarrow \frac{۸}{۲} = \frac{\text{میانۀ}}{۲} = \text{خط فقر}$$

$$\Rightarrow \text{درآمد ماهانه خانواده} = ۵ \times ۲ = ۱۰$$

۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\text{تعداد بیکاران اولیه} = \frac{\text{نرخ بیکاری اولیه}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ \Rightarrow ۲۰ = \frac{x}{۴۰} \times ۱۰۰$$

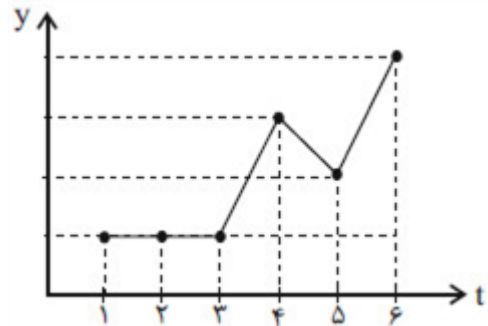
$$۱۰۰x = ۸۰۰ \Rightarrow x = \frac{۸۰۰}{۱۰۰} = ۸ \text{ (میلیون نفر)}$$

$$\text{نرخ بیکاری جدید} = \frac{\text{تعداد بیکاران جدید}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ = \frac{۸ + ۳}{۴۰} \times ۱۰۰ = \frac{۱۱}{۴۰} \times ۱۰۰ = ۲۷/۵\%$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

تکرار یک ویژگی در نمودار سری زمانی را الگو می‌نامند، اما تنها با تکرار یک داده نمی‌توان به یک الگو دست پیدا کرد. مانند نمودار مقابل:

در زمان‌های ۱، ۲ و ۳ مقدار داده‌ها برابرند و یک داده تکرار شده اما در زمان‌های بعدی مقادیر داده‌ها نامنظم هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ساعت ۱۱ بین ساعات ۱۰ و ۱۲ قرار دارد. پس از دو نقطه‌ی $A(10, 0)$ و $B(12, 60)$ استفاده می‌کنیم:

$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{60 - 0}{12 - 10} = \frac{60}{2} = 30$$

$$y - y_A = m(x - x_A) \Rightarrow y - 0 = 30(x - 10)$$

$$\Rightarrow y = 30x - 300 \xrightarrow{x=11} y = 30(11) - 300 = 330 - 300 = 30$$

تخمین تعداد ورود مشتریان

$$\text{خطای درونی} = |\text{مقدار تخمینی} - \text{مقدار واقعی}| = |35 - 30| = |5| = 5$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بین داده‌ها داده‌ی دور افتاده وجود ندارد، پس از میانگین استفاده می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{4/5 + 12 + 8/5 + 14 + 10 + 7/5 + 11 + 5/5 + 9/5 + 11/5}{10} = \frac{94}{10} = 9.4$$

$$\text{خط فقر} = \frac{9.4}{2} = 4.7$$

فقط یک نفر حقوق کمتر از 4.7 (میلیون تومان) دریافت می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نصف میانه یا نصف میانگین درآمد ماهیانه‌ی افراد جامعه را خط فقر می‌گویند.

(۲) درصد نرخ بیکاری

$$\text{درصد نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$$

(۳) شاخص پایه‌ی آموزشی عددی بین ۱ تا ۱۲ است که نشان‌دهنده‌ی پایه‌ی تحصیلی می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{3 - 5}{5} \times 100 = -\frac{2}{5} \times 100 = -40\%$$

یعنی شاخص پوسیدگی دندان در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۶ به اندازه‌ی ۴۰ درصد کاهش داشته است.

$$(شخص قیمت مسکن در ۹۵) - (شخص قیمت مسکن در ۹۹) = \frac{\text{شخص قیمت مسکن در ۹۵}}{\text{تورم مسکن}} \times 100 = 170$$

$$\Rightarrow \frac{x - 60}{60} \times 100 = 170 \Rightarrow \frac{x - 60}{60} = 1.7 \Rightarrow x - 60 = 1.7 \times 60 = 102 \Rightarrow x = 102 + 60 = 162$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرض کنیم که X شغل جدید نیاز باشد تا نرخ بیکاری ۲ درصد شود. در نتیجه:

$$50 = 500 - 450 = \text{جمعیت شاغل} - \text{جمعیت فعال} = \text{جمعیت بیکار}$$

$$\frac{50 - x}{500} \times 100 = 2 \Rightarrow \frac{50 - x}{50} = 2 \Rightarrow 50 - x = 10 \Rightarrow x = 40$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به فرمول شخص بهای دو کالا داریم:

$$\text{شخص بهای دو کالا} = \frac{3000 \times 200 + 100000 \times 100}{2000 \times 200 + 80000 \times 100} \times 100 = \frac{100000 \times (6 + 100)}{100000 \times (4 + 80)} \times 100$$

$$= \frac{106}{84} \times 100 \approx 126\%$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۷

$$\begin{aligned} \text{شخص بهای گوشت و مرغ در سال ۹۹} &= \frac{\overbrace{(350 \times 25)}^{\text{گوشت پایه}} + \overbrace{(80 + 10)}^{\text{مرغ پایه}}}{\underbrace{(150 \times 25)}_{\text{گوشت پایه}} + \underbrace{(50 \times 10)}_{\text{مرغ پایه}}} \times 100 \\ &= \frac{8750 + 800}{3750 + 500} \times 100 = \frac{9550}{4250} \times 100 \approx 224.7 \end{aligned}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معادله خط گذرنده از ۲ نقطه‌ی $A(97, 22)$ و $B(99, 40)$ را می‌نویسیم:

$$m_{BA} = \frac{40 - 22}{99 - 97} = \frac{18}{2} = 9 \Rightarrow y - 22 = 9(x - 97)$$

حال برای محاسبه‌ی نرخ تورم در سال ۹۸ به جای x در معادله‌ی فوق، ۹۸ می‌گذاریم:

$$y - 22 = 9(98 - 97) \Rightarrow y = 9 + 22 = 31$$

روش اول:

$$4 = \text{میانگین درآمد افراد جامعه ی } A \Rightarrow 2 = \text{خط فقر جامعه ی } A$$

$$\Rightarrow 60 = \text{مجموع درآمد افراد جامعه ی } A = 4 \times 15$$

$$5 = \text{میانگین درآمد افراد جامعه ی } B \Rightarrow 2/5 = \text{خط فقر جامعه ی } B$$

$$\Rightarrow 100 = \text{مجموع درآمد افراد جامعه ی } B = 5 \times 20$$

$$2 = \text{میانگین درآمد افراد جامعه ی } C \Rightarrow 1 = \text{خط فقر جامعه ی } C$$

$$\Rightarrow 50 = \text{مجموع درآمد افراد جامعه ی } C = 2 \times 25$$

$$210 = 60 + 100 + 50 = \text{مجموع درآمد افراد جامعه ی جدید}$$

$$60 = 15 + 20 + 25 = \text{تعداد افراد جامعه ی جدید}$$

$$\Rightarrow \frac{210}{60} = 3/5 = \text{میانگین درآمد افراد جامعه ی جدید}$$

برای این که خط فقر را به خط فقر جامعه ی A برسانیم، باید میانگین درآمد را با میانگین درآمد جامعه ی A یکی کنیم، در نتیجه باید $0/5 = 3/5 - 4$ میلیون تومان (۵۰۰ هزار تومان) به هر فرد یارانه بدهیم تا میانگین درآمد نیز به همین مقدار افزایش یابد. روش دوم:

خط فقر در جامعه ی جدید، برابر میانگین وزن دار خط فقر جوامع تشکیل دهنده ی آن است، پس:

$$\text{خط فقر جدید} = \frac{15 \times 2 + 20 \times 2/5 + 25 \times 1}{15 + 20 + 25} = \frac{30 + 50 + 25}{60} = \frac{105}{60} = 1/75$$

خط فقر در جامعه ی جدید یک میلیون و ۷۵۰ تومان است، برای این که این خط فقر را به خط فقر جامعه ی A (۲ میلیون تومان) برسانیم، داریم:

$$A \text{ خط فقر جامعه ی } = \frac{\bar{x}_A}{2} = 2 \Rightarrow \bar{x}_A = 4$$

$$\text{خط فقر جامعه ی جدید} = \frac{\bar{x}_N}{4} = 1/75 \Rightarrow \bar{x}_N = 3/5$$

پس باید $0/5 = 3/5 - 4$ میلیون تومان (۵۰۰ هزار تومان) به هر فرد یارانه بدهیم که میانگین درآمد به ۴ میلیون تومان و در نتیجه خط فقر به ۲ میلیون تومان برسد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با استفاده از نقاط (۱۰، ۱۵۰) و (۱۱، ۱۹۰) ابتدا تابع خطی را می نویسیم.

$$y - y_1 = m(x - x_1)$$

$$m = \frac{190 - 150}{11 - 10} = 40$$

$$y - 150 = 40(x - 10) \xrightarrow{x=10/5} y - 150 = 40(10/5 - 10)$$

$$y - 150 = 40(0/5) \Rightarrow y = 150 + 20 = 170$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت ۲: برای رسیدن به هدف باید بخت و اقبال یار باشد.

مفهوم سایر گزینه ها: رسیدن به سعادت در گرو دانش زور و توان جسمانی نیست.

۲۲) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۴: عاشق حقیقی طالب آن است که در راه معشوق از سر و جان گذرد. سایر گزینه‌ها:

(۱) بهشت در برابر یار من ناچیز است.

(۲) عشق گریزی نیست.

(۳) عشق او جاودانه و فراموش‌نکردنی است.

۲۳) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تصحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: واژگان قدیمی در سبک هندی از اشعار رخت بر بسته‌اند.

گزینه ۲: شعر هندی معناگراست، نه صورت‌گرا.

گزینه ۴: ویژگی‌های سبک خراسانی در اشعار هندی دیده نمی‌شود.

۲۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. علامت‌های هجایی ذکر شده مطابق با بیت گزینه‌ی «۴» است که برابر با وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن (—U — U — UU — —U — U — UU—)

گزینه ۲: «۲»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (—U — U — — — —U — U — U — —)

گزینه ۳: «۳»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (— UU — — UU — — UU — — UU)

۲۵) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مراد از نثر ساده در این دوره، نثر مرسل در آثاری مانند تاریخ بلعمی نیست. در نثر ساده‌ی این دوره، لغات و ترکیبات عربی، اشاره به آیات، احادیث و درآمیختگی شعر و نثر دیده می‌شود.

۲۶) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فقط مورد «بت» ویژگی زبانی سبک هندی است.

الف) یکی از دلایل حذف ویژگی‌های سبکی زبان قدیم، حملات پی در پی بیگانگان مغولان، (تیموریان و ازبیکان) به ایران بود.

ب) ویژگی فکری سبک هندی

پ) ویژگی ادبی سبک هندی

ث) ویژگی فکری سبک هندی

۲۷) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وزن این بیت درست ذکر شده است.

وزن گزینه‌ی «۱»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن، گزینه‌ی «۳»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن و وزن گزینه‌ی «۴»: مستفععلن مستفععلن مستفععلن است.

تقطیع ابیات:

گزینه ۱: «۱»: (ءا ت ش ءا / ب خا ک باد // عَز ت گ رف / ت ء ت حاد)

گزینه ۲: «۲»: (عز سب ز ا ی چن می نا // کر دس ت / ز مین مف رش)

گزینه ۳: «۳»: (ب ن گر رز / م ج هان را / ب ن گر لش / ک ر جان را)

گزینه ۴: «۴»: (تا کا ر جان / چن زر ش ود / با دل ب ران / هم بر ش ود)

نکته: هجای پایانی نیم مصراع‌های گزینه‌ی «۱» همواره بلند است.

۲۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(الف) مفاعیلن مفاعیلن فعولن (همسان)

(ب) مفتعلن مفتعلن فاعلن (همسان)

(ج) فعلاتن مفاعیلن فعولن (ناهمسان)

(د) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولاتن (همسان دولختی)

(هـ) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (همسان)

۲۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۲): توأم بودن لذت و رنج

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بی‌اعتباری جایگاه ظاهری و مادی / مال و جاه، معیار برتری نیست.

۳۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

نِیَسْت	ز	ما	م	کا	م	دل	در	ک	ف	ا	ت	یا	ر	من
-	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
گَر	ن	ا	جَل	فَ	رَا	ر	سَد	زِیَل	هَ	م	وَا	رَ	هَآ	مَش
-	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
	مفتعلن		مفاعیلن		مفتعلن		مفاعیلن		مفتعلن		مفاعیلن		مفتعلن	

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) $-U - -UU - -U - -UU -$ (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)(۳) $-U - U - UU - -U - U - UU -$ (فعلاتن فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن)(۴) $-U - -UU - -UU -$ (مفتعلن مفتعلن فاعلن)

۳۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نمونه‌های هم‌وزن با ترکیب دو رکن «مستفعلن فعولن»:

ای باد بامدادی $(- -U - U - -)$ / آتش نمی‌نشانم $(- -U - U - -)$ در خانه‌ام نماندم $(- -U - U - -)$ / این شیشه را شکستی $(- -U - U - -)$

بررسی سایر نمونه‌ها:

دیشب تو کجا بودی $(- - -UU - -)$: مفعول مفاعیلناز عشق گریزانم $(- - -UU - -)$: مفعول مفاعیلنفرسوده شدم دیگر $(- - -UU - -)$: مفعول مفاعیلندیدم تو را در گوشه‌ای $(- - -UU - -)$: مستفعلن مستفعلن

۳۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

کم‌توجهی شاعران کوچه و بازار به آرایه‌های ادبی از «ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی» است.

۳۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به وزن بیت، در بخش‌های حذف شده پایه‌های آوایی گزینه‌ی ۲ قابل جایگزین شدن است.

آق دام را			

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ابیات مرتبط: پندپذیری از دنیا و ناپایداری آن
مفهوم بیت گزینه‌ی ۱: توصیه به تواضع و ارزشمند دانستن آن

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این عبارت از «تاریخ عالم‌آرای عباسی» است و ویژگی‌های مطابقت موصوف و صفت به تقلید از عربی (حکایات غریبه و روایات عجیبه) و طولانی بودن جمله (کل عبارت از لحاظ معنایی یک جمله است)، از ویژگی‌های نثر سبک هندی در آن است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از تاریخ بیهقی است که از نمونه‌های عالی نثر دوره غزنوی و سلجوقی است. در این عبارت، واژه‌های عربی کاربرد نسبتاً زیادی دارند (گذر، متهم، مطالبت، مقرر).

گزینه ۳: نمونه‌ای از متن تاریخ طبری از متون دوره سامانی است. غیر از اسم‌ها که عربی‌اند و نمی‌توان آن‌ها را ترجمه کرد، فقط یکی دو کلمه عربی رایج در این عبارت دیده می‌شود. ضمناً جمله‌ها کاملاً کوتاه‌اند و ایجاز به بهترین شکل رعایت شده است.
گزینه ۴: عبارتی از تفسیر «کشف‌الأسرار» میبیدی است که سجع‌های متوالی و کلام آهنگین و موزون از ویژگی‌های اصلی آن است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳): گوشه‌نشینی و عزلت و ترک مصاحبت/ ستایش نوآوری و بی‌همتایی
مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) غنیمت شمردن وصال معشوق

(۲) پایداری عاشق در عشق/ ناکامی عاشق

(۴) ضرورت توجه به باطن پدیده‌ها و پرهیز از ظاهربینی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابیات گزینه‌های ۲ تا ۴ همگی تصویری مشابه از خمیدگی پشت پیران ارائه می‌دهند. در این ابیات علت خمیدگی پشت پیران این است که خم شده‌اند و به دنبال جوانی می‌گردند.
در بیت گزینه ۱ شاعر می‌گوید جوانی را همچون شمعی چراغ راه خود کردم تا زندگی را بیابم، اما زندگی را نیافتم و جوانی‌ام هم از دست رفت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عباس‌نامه: مصنوع/ حبیب‌السیر: بینابین/ عین‌الحیات: ساده

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

دِل بَر رُ جا/ نَا نِ مَن/ بُر دِ دِل/ جا نِ مَن

بُر دِ دِل/ جا نِ مَن/ دِل بَر رُ جا/ نَا نِ مَن

— U — / — U U — / — U — / — U U —

مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

ل: با توجه به وزن شعر و اختیارات شاعری این هجا بلند در نظر گرفته می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

دِل بَد اُمی/ دِ رَوِی او/ هَم دَمِ جان/ نِ می شَ وَد

جان بَد وَا/ یِ کَوِی او/ خِدَمَ تَن/ نِ می کُ ند

مفتعلن مفاعِلن مفتعلن مفاعِلن

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

در این دوره نثر به زبان عامه نزدیک‌تر شد و استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی رواج بیشتری یافت.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۴۳

«عین الحیات» اثر حسین واعظ کاشفی است. کتاب قاضی نورالله شوشتری، مجالس المؤمنین نام دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه ی (۳): ابراز بندگی به پیر و مرشد ۴۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تقطیع بیت سؤال: ۴۵

می	ش	ک	نی	د	ل	ک	سای	ای	پ	س	را	ه	گر	ش	بی
-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
					↓										
سر	ز	ن	دا	ه	آ	ت	ش	از	د	ل	دل	ش	ک	ت	ای
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
مفتعلن				مفاعِلن		مستفعلن		مفتعلن		مفاعِلن		مفتعلن		مفاعِلن	

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۴۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۴۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۴۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۴۹

دیبچه کتاب‌هایی مثل «عیار دانش» و «شرفنامه بدلیسی» در عصر سبک هندی، به نثر مصنوع نگاشته می‌شد. «احسن التواریخ» حسن بیگ روملو از نمونه‌های معروف نثر بینابین در سبک هندی است. «عالم‌آرای عباسی» اثر اسکندر بیگ ترکمان از متون ساده در موضوع تاریخ است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وزن مشترک ابیات الف و د: ۵۰

بیت الف: «U / U -- / -- U / U --»: مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن یا «U / U -- / -- U / U --»: مستفعلُ مفعولن مستفعلُ مفعولن»

بررسی وزن سایر ابیات:

بیت ب: «U -- / U -- / -- U -- / U --»: مفعولُ فاعلاتن مفعولُ فاعلاتن یا «U -- / U -- / -- U -- / U --»: مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن»

بیت ج: «U -- U / -- U U -- / -- U -- U / -- U U --»: مفتعلن مفاعِلن مفتعلن مفاعِلن»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جهان غرب ابتدا با سطحی‌ترین و ظاهری‌ترین لایه‌ای هویتی خود با سایر جهان‌های اجتماعی از جمله جهان اسلام، مواجه شد و بیش از هر چیز، وجوه نظامی، سیاسی، اقتصادی، فناوری و خود را به رخ کشید. ۵۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۲

پس از گذشت بیش از هفتاد سال از انقلاب مشروطه و نیم قرن از حاکمیت پهلوی، انقلاب اسلامی ایران رخ داد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۳

الف) هنگامی که حکومت قاجار - به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری - به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، «مقاومتی منفی» به سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد. منظور از فعالیت رقابت‌آمیز، ورود فعال به عرصه‌ی زندگی اجتماعی و سیاسی، نه در جهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن، بلکه در رقابت با آن است. جنبش تنباکو، نمونه‌ی تاریخی فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی و «جنبش عدالتخانه و انقلاب مشروطه» نمونه‌ای تاریخی انقلاب اجتماعی هستند.

ب) تدوین رساله‌های جهادیه، نمونه‌ی تاریخی فعالیت مقاومت منفی در دوران قاجار است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۴ در جهان دوقطبی قرن بیستم، هویت جنبش‌ها، انقلاب‌ها و کشورها براساس جایگاه و اهمیتشان برای یکی از دو قطب جهان، یعنی بلوک شرق یا غرب شناسایی می‌شد. بر این اساس، انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب را هدف قرار داده بود، اهمیت یافت. نکته: وابسته نبودن انقلاب اسلامی به بلوک شرق، از اهمیت آن کاست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۵

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۶ برخورد رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار، حرکتی اصلاحی بود. آن‌ها برای اصلاحی برخی رفتارهای پادشاهان قاجار تلاش می‌کردند. جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه‌ی موفق، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد و به «جنبش عدالتخانه» منجر شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۷ انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی مسئله اسرائیل را مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد. بازگشت به اسلام، اولاً مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور مسلمانان مخدوش کرد، ثانیاً مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۵۸

منورالفکران، مشروطه را نوعی حاکمیت سکولار مانند دولت انگلستان می‌دانستند. انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند.

تا پیش از انقلاب اسلامی برخی گروه‌های فلسطینی هویت مارکسیستی و بعضی دیگر اندیشه‌های ناسیونالیستی داشتند. هنگامی که فردی اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود. روشنگری در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه‌ی آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بحران معرفتی جدید هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و هم‌چنین وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد. در نیمه‌ی اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.

تجربی، علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد. کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود، فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کردند. نظریه‌ی «پایان تاریخ» فوکویاما همین معنا را القا می‌کرد.

غلبه‌ی قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند، مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منظور از فعالیت رقابت‌آمیز، ورود فعال به عرصه‌ی زندگی اجتماعی و سیاسی، نه در جهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن، بلکه در رقابت با آن است. برخورد رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار، حرکتی اصلاحی بود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: جنبش تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد و به «جنبش عدالتخانه» منجر شد.

گزینه ۲: در فقه اجتماعی و سیاسی تشیع، این نوع حاکمیت نیز آرمانی نبود اما فساد آن از استبداد کمتر بود و ظلم را کنترل می‌کرد.

گزینه ۳: «جنبش عدالتخانه» از آن جهت که ساختار اجتماعی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرهنگ‌هایی که در دوره استعمار مقهور جوامع غربی شده بودند، چالش فرهنگی و تمدنی خود را از زبان و نگاه نظریه‌پردازان غربی تفسیر می‌کردند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مقاومت‌های منفی، حاکمیت پادشاه ظالمانه و غیر مشروع شناخته می‌شود و همکاری سیاسی با آنها جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت الف: حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌ساخت؛ اما در فقه اجتماعی و سیاسی تشیع این نوع حاکمیت، حاکمیت مطلوب و آرمانی نبود.

عبارت د: اثرپذیری قاجار از دولت‌های استعماری، مقاومت منفی را به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر داد و برخورد عالمان دینی با قاجار، حرکتی اصلاحی بود که برای اصلاح برخی رفتارهای پادشاهان قاجار تلاش می‌کردند. تجربه‌ی موفق جنبش تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد و زمینه را برای جنبش عدالتخانه مهیا نمود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. امام خمینی (ره) انقلاب را هنگامی آغاز کرد که شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را برعهده داشت. روشنفکران چپ نیز از صحنه‌ی رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح سایر موارد:

گزینه‌ی «۱»: تکانشی گزینه‌ی «۳»: وابسته گزینه‌ی «۴»: احساسی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی امنیت شغلی و بازار کار به مرحله‌ی ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت اشاره دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نگرش‌ها (عوامل فرازیستی) باعث می‌شود تا فرد بتواند خواسته‌ی جمعی را بر خواسته‌ی فردی خود ترجیح دهد.

۶۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ضرب‌المثل صورت سؤال، شخص تنبل دست به هیچ کاری نمی‌زند و منتظر می‌ماند تا اوضاع خودبه‌خود بر وفق مرادش شود. این حالت بی‌عملی، در سبک تصمیم‌گیری اجتنابی دیده می‌شود.

۷۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نگرش‌ها پس از شکل‌گیری، از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند، یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

۷۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد، یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است.

۷۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دغدغه‌ی تصمیم‌گیرندگان، انتخاب بهترین اولویت است.

۷۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عناصر نگرش عبارت‌اند از احساسی، شناختی و آمادگی برای عمل.

۷۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

تعامل‌ورزی در امور، همان «کار امروز را به فردا موکول کردن» است که نشانگر سبک تصمیم‌گیری اجتنابی است. اطاعت کورکورانه‌ی رضا از دوستش نشانگر سبک تصمیم‌گیری وابسته است.

۷۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سبک تصمیم‌گیری تکانشی در میان نوجوانان زیاد دیده می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است.

۷۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۷۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۷۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۷۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وقتی یادگیرندگان، شکست را به چیزی نسبت می‌دهند، که نمی‌توانند آن را کنترل کنند، انگیزه بسیار کمی برای جبران آن خواهند داشت.

۸۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در سبک تصمیم‌گیری اجتنابی، فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، اما هیچ‌گاه تصمیم‌وی عملی نمی‌شود.

- (۱) هیچ کسی آدم دروغگو را باور نمی‌کند حَتَّى راست بگوید. (طبق متن کاملاً درست است.)
- (۲) برای بار دوم، هنگامی که اهالی روستا صدای چوپان را شنیدند، به او توجّه نکردند. (برای بار سوم بود که به چوپان توجّه نکردند.)
- (۳) برای بار سوم، اهالی روستا اعتقاد داشتند که چوپان به آنها دروغ می‌گوید. (طبق متن کاملاً درست است، مردم برای بار سوم دیگر به چوپان توجّه نکردند.)
- (۴) چوپان دروغ می‌گفت تا اوقاتش را بگذرانند. (بله طبق متن چوپان خسته شده بود و می‌خواست اوقاتش را بگذرانند، برای همین دروغ می‌گفت.)

ترجمه متن:

چوپانی وجود داشت که به نگهداری گوسفند در خارج روستا می‌پرداخت. در روزی از روزها از کارش خسته شد پس فکر کرد که چه کاری انجام بدهد تا وقت را بگذراند؟ اهالی روستا را صدا زد و به آنها با بلندترین صدا گفت: «گرگ، گرگ، کمک، کمک، نجاتم دهید». پس اهالی روستا به سوی رفتند ولی هیچ گرگی آنجا ندیدند و چوپان به آنها خندید. بعد از روزهای کمی، چوپان کارش را تکرار کرد. هنگامی که اهل روستا صدایش را برای دوم شنیدند، به سوی او شتافتند پس گرگی را نیافتند. و در روزی از روزها گرگ واقعی ظاهر شد و چوپان شروع کرد به کمک خواستن از اهالی روستا، اما مردم به او توجّه نکردند و اعتقاد داشتند که او به آنها مثل گذشته دروغ می‌گوید. و گرگ بسیاری از گوسفندان چوپان را خورد.

گزینه ۴ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) گوسفند و گرگ
- (۲) چوپان و اهالی روستا
- (۳) چوپان خسته
- (۴) چوپان دروغگو (مناسب‌ترین عنوان برای متن است.)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خطاهای این گزینه: فعل ماضی: «أَنْقَذُونِي» فعل امر از باب افعال است، چرا که عین الفعل آن کسره «ـِ» دارد نه فتحه «ـَ». / للغائبين: للمخاطبين است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لنَبِّين: باید بیان کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / للأخْرين: برای دیگران (مربوط به جمله‌ی اول) (رد گزینه‌ی ۲) / حتی لا ینسوا: تا اینکه فراموش نکنند (رد گزینه‌ی ۱) / الکذب: دروغ (رد گزینه‌ی ۳) / یُلْقینا: ما را می‌اندازد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / صعوبات کثیرة: سختی‌های بسیاری (رد گزینه‌ی ۲)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، خبر «كَانَ» (از افعال ناقصه) متفاوت از بقیه‌ی گزینه‌ها باشد. تشریح گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: «الطالب» اسم کان و «یتکلم» خبر آن است. (خبر به صورت فعل)
- گزینه‌ی ۲: «الإنسان» اسم کان و «یستفید» خبر آن است. (خبر به صورت فعل)
- گزینه‌ی ۳: «التلاميذ» اسم کان و «یقذفون» خبر آن است. (خبر به صورت فعل)
- گزینه‌ی ۴: «الفسق» اسم کان و «لذیذاً» خبر آن است. (خبر به صورت یک اسم)
- ترجمه‌ی عبارت گزینه‌ی ۴: پسته‌ای که در کرمان تولید می‌شود، لذیذ است!

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در گزینه‌ی ۲ لِنَسْتَمِعْ: باید گوش بدهیم (لِ امر + مضارع، به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۸۷

کان یَهْتَم: عنایت داشت، توجّه می کرد، اهمّیت می داد. [ماضی استمراری]

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کاملاً [نکره]: سخنی، یک سخن (حذف ۳ و ۴) / لیس للّئاس: مردم ندارند [توجّه کنید، لیس معنای «نیست - نداشتن - ندارد» دارد نه معنای «هیچ نیست - هیچ نداشتن» (حذف ۲ و ۳) ۸۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن: ۸۹

«تاریخ دادوستد با پول به عصر رومیان بازمی گردد. عملیات خرید و فروش قبل از آن از طریق مبادله‌ی کالا با کالا بود و این روش خالی از سختی و از بین رفتن زمان نبود، پس پول جایگزین شد!

اما ارزش پول‌ها در قبال وزن آن بود، و در سرزمین روم دینار و درهم و پول‌های دیگری وجود داشت؛ دینار قطعه‌ای طلایی بود که وزن آن یک مثقال بود، روی آن تصویر پادشاه ضرب می شد، و درهم قطعه‌ای از نقره بود که وزن‌های آن بین ده تا بیست قیراط بود، اما پول‌های دیگر ارزششان کم تر و جنسشان متفاوت بود! بعد از مدّتی دادوستد با پول‌های رومی در حکومت اسلامی غیررسمی شد، و بعد از اختلاف شدید بین این دو حکومت سکه‌های اسلامی ضرب شد!»

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: مسلمانان سکه ضرب نکردند، زیرا ضرب سکه به دست حکومت رومیان بود!
گزینه‌ی ۲: همه‌ی ملّت‌ها به راحتی برحسب علاقه و قدرتشان پول‌هایشان را می سازند!
گزینه‌ی ۳: ملّت قوی همان است که هر چه را احتیاج دارد می سازد!
گزینه‌ی ۴: اگر مردم از پول‌های مردم دیگری استفاده کنند، قدرتشان کم نمی شود!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها: ۹۰

- گزینه‌ی ۱: تصویر پادشاه فقط بر روی دینار ضرب می شد!
گزینه‌ی ۲: بیست قیراط برابر است با یک مثقال طلا!
گزینه‌ی ۳: پولی را نمی یابیم مگر آن که طلایی یا نقره‌ای باشد!
گزینه‌ی ۴: بهای پول‌های طلایی و نقره‌ای به وزن‌هایشان ارتباط داشت!

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سؤال: «تبادل کالا بدون پول سخت است، زیرا» ۹۱

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: برای تطبیق دادن اشیا از ما زمانی طولانی می گیرد!
گزینه‌ی ۲: چیزهای نامطلوبی می خریم و برایمان فایده‌ای ندارد!
گزینه‌ی ۳: تعیین بهای کالا به طور دقیق از طریق تبادل، امکان پذیر نیست!
گزینه‌ی ۴: تلاش بسیاری می خواهد به دلیل حجم کالا و وزن آن!

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سؤال: «چرا مسلمانان دادوستدشان را با پول‌های رومی رها کردند؟ زیرا» (خطا را تعیین کنید): ترجمه‌ی گزینه‌ها: ۹۲

- گزینه‌ی ۱: پول‌های اسلامی اعتبارش را از دست داد!
گزینه‌ی ۲: مسلمانان پول‌های خاصّ خودشان را ضرب کردند!
گزینه‌ی ۳: این پول‌ها در حکومت اسلامی غیررسمی شد!
گزینه‌ی ۴: اختلاف شدید بین دو دولت اسلامی و رومی به وجود آمد!

۹۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خطاهای سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: معرب («أصِحت» یک فعل ماضی است، بنابراین مبنی است نه معرب).
گزینه‌ی ۲: حروفه الأصلیة: ص ح ب (حروف اصلی این فعل، «ص ب ح» می‌باشد).
گزینه‌ی ۴: للمخاطب (با توجه به معنای جمله، این فعل از صیغه‌ی «لِلغائبه» است).

۹۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خطاهای سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: لازم («تَضَرَّبَ» یک فعل مجهول است، بنابراین متعدی است نه لازم). - معلوم (مجهول است).
گزینه‌ی ۲: للمخاطبة (با توجه به معنای جمله این فعل از صیغه‌ی «لِلغائبه» است).
گزینه‌ی ۴: للمخاطب (مانند گزینه‌ی ۲)

۹۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خطاهای سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: حروفه الأصلیة: خ ف ل (حروف اصلی این کلمه، «خ ل ف» می‌باشد).
گزینه‌ی ۳: معرفة (نکره است نه معرفه)
گزینه‌ی ۴: مبنی (معرب است نه مبنی)

۹۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

«عَمَلِيَّات» صحیح است زیرا اسم فعل ناقصه‌ی «کانت» است و باید مرفوع حرکت‌گذاری شود.

۹۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

«التَّعَامُلُ» صحیح است زیرا اسم فعل ناقصه‌ی «أَصْبَحَ» بوده و باید مرفوع حرکت‌گذاری شود.

۹۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فعل «يَكَاذُ» به معنای «نزدیک است» می‌باشد.

- ترجمه‌ی عبارت: «نزدیک است که هم‌کلاسی‌ام شاعر بزرگی شود.» ترجمه‌ی گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱: او الان هم شاعر بزرگی است.
گزینه‌ی ۲: امکان دستیابی به شاعر شدن، بسیار سخت است.
گزینه‌ی ۳: او به زودی شاعر بزرگی می‌شود.
گزینه‌ی ۴: می‌خواهد که شاعر شود، ولی نمی‌تواند.

۹۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «مال» [نکره]: مالی (ردّ گزینه‌ی ۱) / «مال تُعْطِيه»: مالی که ببخشی [پس نباید به صورت «بخشیدن»

یا فعل منفی «نمی‌بخشی» ترجمه شود.] (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴)

۱۰۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

«يُقَدَّرُ» نباید به صورت مجهول بیاید، زیرا کلمه‌ی «أنواع» مفعول آن است که فاعل جمله که «العلماء» است نیز حذف نشده است (صحیح: يُقَدَّرُ) / «المَلَايِين» جمع مکسر است و باید مجرور شود (دَقْتُ کنید «ین» علامت جمع مذکر سالم نیست ← صحیح: المَلَايِين).

۱۰۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در سده‌های نخستین قرون وسطا، پاپ‌ها از طریق همکاری و اتحاد با شاهان و اشراف اروپای غربی،

تلاش‌های سیاسی و نظامی امپراتوری بیزانس را برای تسلط بر کلیسای رم، ناکام گذاشتند.

۱۰۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بسیاری از محققان و مورخان، عصر شاه عباس اول را عصر اقتدار و شکوفایی سلسله‌ی صفوی دانسته‌اند. از جمله آثار تاریخ‌نگاری مربوط به دوره‌ی صفوی، کتاب تاریخ عالم‌آرای عباسی، تألیف اسکندر بیک منشی مربوط به دوره‌ی شاه عباس اول است.

۱۰۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: مربوط به مکتب نگارگری قزوین در دوران شاه تهماسب است.

گزینه‌ی «۳»: مربوط به مکتب نگارگری تبریز در دوران شاه اسماعیل است که در دوران شاه تهماسب به پایان رسید.

گزینه‌ی «۴»: شاه اسماعیل کمال‌الدین بهزاد، را از هرات به تبریز برد.

بهزاد و شاگردانش با خلق آثار بی‌نظیر و ترکیب مکتب هرات با عناصر جدید، مکتب جدیدی به نام مکتب تبریز پایه‌گذاری کردند.

۱۰۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تهاجم ژرمن‌ها به امپراتوری روم غربی از نظر اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آثار و پیامدهای زیادی داشت. این یورش‌ها موجب شد تعلیم و تربیت و فعالیت‌های فرهنگی از رونق بیفتد و بیشتر مدارس تعطیل شوند.

۱۰۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: مدارس در این دوره توسط مقام‌های حکومتی، شخصیت‌های مذهبی و برخی از ثروتمندان خیر ساخته و حمایت می‌شدند.

گزینه‌ی «۲»: بیشتر مدارس دارای موقوفاتی بودند که در درآمد آن صرف مخارج این گونه مدارس می‌شد.

گزینه‌ی «۳»: دستیاران مدرّسان این مراکز علمی و آموزشی به خلیفه (مبصر) یا معبد مشهور بودند.

۱۰۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موفقیت‌های نظامی مسیحیان در اندلس، جزء عوامل بروز جنگ‌های صلیبی محسوب می‌شود.

۱۰۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شارلمانی برای اداره قلمرو خود، نهاد اداری دوران امپراتوری روم موسوم به کومس یا گنت را احیا کرد.

۱۰۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در حوزه‌ی فلسفه و عرفان، میرداماد از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان، صاحب تألیفات ارزشمند و شهرتی بسیار است.

۱۰۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برخی از محققان ایرانی و اروپایی، عصر صفوی را دوران افول شعر وادبیات فارسی دانسته‌اند، اما تحقیقات جدید، قطعیت این نظر را مورد تردید قرار داده است.

۱۱۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صلیبیان در نخستین جنگ صلیبی با استفاده از غفلت حکومت سلجوقی و اختلاف و دشمنی‌هایی که میان خلافت‌های فاطمیان و عباسیان وجود داشت، شهر بیت‌المقدس و چند شهر دیگر منطقه‌ی شام در سواحل شرقی مدیترانه را تصرف کردند.

۱۱۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در اواخر قرون وسطا با گسترش فعالیت‌های تجاری در اروپا، انگیزه و اشتیاق اروپاییان برای رسیدن به شرق و دسترسی به ادویه و دیگر کالاهای گران‌بهای آن دیار دو چندان شد.

۱۱۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سده‌های ۱۱ و ۱۲ م اختلاف و درگیری شدیدی میان پاپ و امپراتور آلمان (امپراتور مقدس روم) بر سر انتصاب اسقف‌ها و اعطای حلقه و عصای اسقفی به وجود آمد.

۱۱۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در رودهای قابل کشتی‌رانی، تالوگ بهترین خط مرزی است، چون هر دو کشور حق کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند.

۱۱۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مرزهای تطبیقی: مرزهایی هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند.
مرزهای تحمیلی: مرزهایی هستند که در تعیین آنها شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است.
مرزهای آلاسکا و کانادا از نوع مرزهای پیشتاز یا قبل از سکونت است.

۱۱۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارات به ترتیب به تالوگ، آب‌های آزاد، آب‌های داخلی و خط منصف اشاره می‌کنند.

۱۱۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عوامل جغرافیایی به‌عنوان مهم‌ترین عامل در تولید قدرت ملی است.
نقشه‌ی توپوگرافی نقشه‌ای است که برای نمایاندن ویژگی‌های فیزیکی سطح زمین به کار می‌رود. این نوع نقشه‌ها با استفاده از اطلاعاتی که ارائه می‌دهند می‌توانند موجب افزایش قدرت ملی یا کاهش آن شوند.

۱۱۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
کشورهایی که دچار کمبود آب هستند یا با پدیده‌ی فرسایش و آلودگی خاک مواجه‌اند، توانمندی‌هایشان ضعیف می‌شود و نه تنها امکان تولید مواد اولیه و محصولات کشاورزی و تغذیه‌ی جمعیت در آنها کاهش می‌یابد، بلکه وابستگی آنها به واردات نیز زیاد می‌شود.
در یک منطقه‌ی ژئوپلیتیکی سه عامل جغرافیا، سیاست و قدرت بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و توجه حکومت‌ها (به ویژه قدرت‌های جهانی) را به خود جلب می‌کنند.

۱۱۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
آلفرد ماهان قدرت جنگی را فقط در نیروی جنگی ناوگان دریایی نمی‌دانست. او معتقد بود که ملتی به قدرت دست می‌یابد که در تجارت دریایی نیز نیرومند باشد.
کشورهای حائل یعنی کشورهایی که بین دو یا چند قدرت بزرگ قرار دارند، معمولاً موقعیت آسیب‌پذیری پیدا می‌کنند، مثل لهستان.
در کشورهای فشرده پایتخت در مرکز آن قرار دارد. در چنین وضعیتی در کمترین زمان می‌توان از مرکز یک سرزمین به تمام نقاط آن دسترسی پیدا کرد.

۱۱۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دریای خزر و خلیج فارس دارای موقعیت نسبی دسترسی به منابع نفت و گاز هستند. دریای خزر و خلیج فارس از مناطق ژئوپلیتیکی جهان به شمار می‌رود.

۱۲۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شکل کشور فیلیپین «چند تکه» و شکل کشور افغانستان «دنباله‌دار» است. در کشورهای طویل و چندتکه، نظارت حکومت بر همه قسمت‌های کشور و همچنین ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه می‌شود.

۱۲۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کانادا دارای نظام سیاسی فدرال است و بیشتر کشورهای آفریقایی دارای نظام سیاسی تک‌ساخت هستند.

۱۲۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مرز بین کانادا و آمریکا روی مدار ۴۹ درجه‌ی شمالی و مرز بین ایران و افغانستان، غیرطبیعی و مصنوعی هستند.

۱۲۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کشور عبارت است از یک ناحیه‌ی سیاسی مستقل که دارای سرزمین مشخص، جمعیت دائمی و مقیم و حکومت مرکزی است و بر امور داخلی و خارجی خود حاکمیت دارد.

۱۲۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت نادرست:

ب) لهستان بین آلمان و روسیه قرار گرفته و در دوره‌هایی از تاریخ به دلیل همین موقعیت، موجودیت خود را از دست داده است.

۱۲۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ماهان قدرت دریایی را فقط در نیروی جنگی ناوگان دریایی نمی‌دانست و معتقد بود ملتی به قدرت دست می‌یابد که در تجارت دریایی نیز نیرومند باشد.

۱۲۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دامنه‌ی مصادیق عبار بعضی مهره‌داران حیوان نیستند - و + می‌باشد چون کمیت آن جزء است و کیفیت آن سالبه است.

دامنه‌ی مصادیق هیچ حساسی نحو ندارد + و + است چون کمیت آن کل است و کیفیت آن سالبه است.
دامنه‌ی مصادیق بعضی انسان‌ها متفکر هستند - و - است چون کمیت آن جزء است و کیفیت آن موجهه است.

۱۲۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیرا تمامی شرایط اعتبار یک قیاس را دارا می‌باشد و یکی از مقدمات موجهه هستند. حدوسط دارای علامت منفی در یکی از مقدمات است و قانون نتیجه‌گیری قیاسی به صورت کامل رعایت شده است.

۱۲۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قیاسی معتبر است که شرایط اعتبار را داشته باشد. شرایط اعتبار عبارت‌اند از:

۱- حداقل یکی از مقدمات موجهه باشد.

۲- حد وسط حداقل در یکی از مقدمات علامت + داشته باشد.

۳- هر کدام از اجزای نتیجه که علامت + داشته باشد، باید در مقدمات نیز علامت + داشته باشد.

برای حل چنین سؤالاتی در ابتدا مقدمه را مشخص می‌کنیم که آیا مقدمه‌ی اول است یا دوم؟ از موضوع نتیجه متوجه می‌شویم که مقدمه‌ی مطرح‌شده در صورت سؤال، مقدمه‌ی اول می‌باشد.

اگر مقدمه‌ی اول قیاس اقترانی معتبری سالبه‌ی جزئی باشد، قطعاً این قیاس شکل دوم بوده و مقدمه‌ی دوم آن موجهه‌ی کلیه می‌باشد. بر این اساس گزینه‌ی «۳» صحیح می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: با قضیه‌ی این گزینه قیاس اقترانی شکل اول به دست می‌آید که شرط ۳ را ندارد. لذا نامعتبر است.

گزینه‌ی «۲»: با قضیه‌ی این گزینه قیاس اقترانی شکل دوم به دست می‌آید که شرط ۳ را ندارد. لذا نامعتبر است.

گزینه‌ی «۴»: قضیه‌ی این گزینه، سالبه می‌باشد و با دو مقدمه‌ی سالبه نمی‌توان قیاس معتبر تشکیل داد.

۱۲۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قضیه‌ی مطرح شده در صورت سؤال، شرطی منفصل حقیقی می‌باشد. (رد سایر گزینه‌ها) لذا با این قضیه می‌توان قیاس استثنایی انفصالی حقیقی تشکیل داد که چهار حالت با نتیجه معتبر دارد.

۱۳۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مبنای تقسیم‌بندی قضیای شرطی به متصل و منفصل، نوع مشروط بودن حکم (متصل بودن یا منفصل بودن آن) است.

نکته: برای تشخیص قضیه‌ی متصل باید به معنای «اگر» توجه کنیم، نه لفظ آن.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- ۱) وقتی یک مقدمه‌ی قیاس موجب باشد، به صورت قطعی نمی‌توانیم بگوییم که نتیجه‌ی آن قطعاً موجب است، چون مقدمه‌ی دیگر آن شاید سالبه باشد، در آن صورت نتیجه‌ی قیاس سالبه خواهد بود نه موجب.
- ۲ و ۴) وقتی دو مقدمه‌ی قیاس اقترانی، کلی باشد، نتیجه‌ی الزاماً نخواهد بود، از جمله در شکل سوم که تمام قیاس‌های معتبر آن دارای نتیجه‌ی جزئی است. همچنین وقتی دو مقدمه‌ی قیاس اقترانی، کلی باشد، نتیجه‌ی الزاماً جزئی نخواهد بود، مثلاً در شکل اول و دوم از دو مقدمه‌ی کلی الزاماً نتیجه‌ی کلی معتبر به دست می‌آید، اگر چه براساس قاعده‌ی تداخل نتیجه‌ی معتبر جزئی نیز به دست می‌آید.
- ۳) وقتی یک مقدمه‌ی قیاس موجب باشد، نتیجه‌ی آن شاید موجب است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در انفصال حقیقی هر دو قضیه هم‌زمان کاذب و هم‌زمان صادق نیستند؛ بنابراین اگر یک طرف کاذب باشد (کذب ج یا همان صدق غیر ج) طرف دیگر حتماً صادق است (صدق ب).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر دو مقدمه سالبه نیستند.
حد وسط در دو مقدمه منفی نیست.
«ب» که در نتیجه + است، در مقدمه‌ی دوم نیز + است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ارتفاع	اجتماع	
x	x	حقیقی
✓	x	مانعة الجمع
x	✓	مانعة الرفع

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در قیاس استثنایی اتصالی دو حالت «وضع مقدم» و «رفع تالی»، نتیجه‌ی قطعی و معتبر دارد و دو حالت «رفع مقدم» و «وضع تالی» نتیجه‌ی غیرقطعی و نامعتبر دارد. به دو حالت اخیر که نمی‌توان در آن به نتیجه‌ی صحیحی رسید مغالطه‌ی «رفع مقدم» و «وضع تالی» می‌گویند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به عقیده‌ی افلاطون، انسانی که آراسته به چهار فضیلت «حکمت»، «خویشن‌داری»، «شجاعت» و «عدالت» است، نیک‌بخت است، این معیار میان همه‌ی انسان‌ها مشترک و ثابت است و با گذشت زمان تغییر نمی‌کند. از نظر ارسطو نیز اگر قوای وجودی در خط اعتدال باشند، انسان با سعادت می‌رسد. ارسطو نیز معتقد است این معیار، مشترک میان همه‌ی انسان‌هاست و عقل هر انسانی این اعتدال را درک می‌کند و آن را به عنوان امری درست می‌پذیرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) از نظر افلاطون، در صورتی عمل انسان در جهت سعادت است که بنا به فرمان و راهنمایی عقل انجام پذیرد. یعنی قوه‌ی غضب و قوه‌ی شهوت، تحت کنترل و حکومت عقل باشند و با راهنمایی عقل عمل کنند. ارسطو نیز معتقد است که اگر عقل بر قوای دیگر حاکم شود، انسان به اعتدال در قوا می‌رسد و همین اعتدال، عامل سعادت و نیک‌بختی انسان است.

۴) از نظر ارسطو، فضیلت اخلاقی از حد اعتدال ناشی می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فیلسوفان مسلمان یا خود عارف بودند یا عارفانی را می‌شناختند که با قدم گذاردن در راه سیر و سلوک معنوی و پاک‌ی نفس، به مرحله‌ای رسیده بودند که مراتب برتر وجود را شهود کنند و می‌دانستند چنین شهودی در توان بدن مادی نیست. به همین خاطر نظرات فیلسوفان مسلمان در بسیاری از موارد با نظر عارفان در باب نفس یکسان است. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۲: فیلسوفان مسلمان از نظرات ارسطو و افلاطون و پیروان آن دو استفاده کردند و خودشان با الهام از آموزه‌های دینی قدم‌های بلند و شایسته‌ی تقدیری در راستای تبیین و توضیح حقیقت انسان برداشتند که تا پیش از آن سابقه نداشت. گزینه ۳: بنابر متن کتاب درسی، انتخاب دین توسط فیلسوفان مسلمان به این خاطر بود که آنان با تعمق و تفکر به حقایقی رسیده بودند و بر همان اساس دینی را انتخاب می‌کردند که به آن عقاید عقلانی اشاره می‌کرد، نه برعکس. گزینه ۴: تطابق آرای فیلسوفان اسلامی با آن چه که در متون دینی بیان شده است، منافاتی با فلسفی بودن سخن آن‌ها ندارد. معیار فلسفی بودن تطابق یا عدم تطابق با نظر خاصی نیست.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اعتقاد به خداوند، گرچه عامل تقویت‌کننده است، اما به این معنا نیست که عمل به فضیلت قطعی و حتمی می‌شود، زیرا در هر صورت، انسان موجودی مختار و با تمایلات قوی و شدید است و ممکن است برای رسیدن به آن تمایلات، از فرمان خدا هم سرپیچی نماید. (تحقق فضائل ممکن می‌شود، نه حتمی).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عقلی بودن حسن و قبح اخلاقی و تعیین ملاک آن از سوی عقل، بین فیلسوفان یونانی و مسلمان و عقل‌گرایان اروپا عموماً مورد توافق است. اما طبیعت‌گرایان این امور را عقلی محض نمی‌دانند و معتقدند قراردادهای اجتماعی در ایجاد چنین هنجارهایی دخیل هستند. گزینه‌های ۱ و ۳: همگی مورد تأیید همه فیلسوفان هستند ولی از نظر طبیعت‌گرایان این امور مبنا و ملاک اخلاق هستند ولی از نظر دیگران، این امور از نتایج و پیامدها و لوازم اخلاق هستند. گزینه ۴: یک مطلب فلسفی نیست که بین مکاتب اخلاقی مورد اختلاف باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انسان موجودی دوبعدی است: روح انسان از مشرق عالم، اما جسم و بدن او به مغرب و تاریکی تعلق دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از دیدگاه مکتب متعالیه‌ی ملاصدرا، حقیقت انسان، همان‌گونه که بسیاری دیگر از فیلسوفان گفته‌اند، حقیقتی دوبعدی است، روح و بدن. پس دیدگاه ملاصدرا درباره‌ی حقیقت انسان در مقابل دیدگاه ارسطو و ابن‌سینا قرار نمی‌گیرد، زیرا اساس نظرات همه‌ی این فیلسوفان مبتنی بر پذیرش روح و جسم در انسان است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳ دیدگاه ملاصدرا نقطه‌ی مقابل دیدگاه ارسطو و ابن‌سینا نیست، چون هر سه فیلسوف، انسان را حقیقتی دوبعدی می‌دانند. ۴ ارسطو در تبیین حقیقت انسان و رابطه‌ی نفس و بدن از ادراک شهودی بهره نبرده بود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

از نظر ارسطو اگر این قوا دچار افراط شوند: عقل حالت جربزه، غضت حالت تهور و شهوت حالت شره پیدا می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر فیلسوفان مسلمان، رذائل اخلاقی به روح صدمه رسانده و آن‌را از کمال باز می‌دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

افلاطون معتقد بود در صورتی که یک عمل در جهت سعادت ما است که بنا به فرمان و راهنمایی عقل انجام پذیرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر ابن‌سینا، نفس دارای خودآگاهی است، در یک مرحله از رشد جنینی به بدن اضافه می‌شود و ماهیت مشخصی دارد، اما این نفس نامتناهی نیست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از روش‌های مصرف مسئولانه، روش «۶ب» است: بهینه مصرف کردن، بازیافت، بازسازی، بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی)، بازتفکر (کالای دیگر)، باز مصرف (استفاده‌ی چندباره از کالا). نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند (بازداشتن)، یافتن راه‌های بهتر، پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر (بازیافت)، کم‌تر مصرف کردن یا با انرژی کم‌تر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن، استفاده از چیزی بیش از یک بار (باز مصرف)، درست کردن چیزی که خراب و یا از کار کار افتاده است، همه از موارد روش «۶ب» به شمار می‌روند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست:
الف) هرگونه تضییع یا اتلافی که قابل پیشگیری باشد، اسراف محسوب می‌شود.
ج) در روش «۶ب» منظور از بازسازی، درست کردن چیزی که خراب یا از کار افتاده است، می‌باشد.
د) مرحله‌ی اول خرید مقایسه‌ای «تعریف مسئله» است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. براساس گزارش فائو - سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد - سالیانه حدود $1/3$ میلیارد تن از مواد غذایی تولیدشده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود. این مقدار، یک‌سوم کل محصول غلات جهان را شامل می‌شود. بعضی گزارش‌ها نشان از آن دارد که در ایران، اتلاف مواد غذایی بسیار فراتر از متوسط جهانی است. سالانه ده‌ها هزار قلم کالا در حجم‌های متفاوت تولید می‌شود و به مصرف خانواده‌ها می‌رسد. با مشاهده‌ی رفتار مصرفی افراد جامعه و ملاحظه‌ی ویژگی، کیفیت و نوع کالاها، می‌توان گفت همه ساله بخشی از کالاهای تولیدشده، بدون بهره‌برداری صحیح تلف می‌شوند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ارائه‌ی اطلاعات به تنهایی بد نیست و موجب آگاهی خریدار در خرید می‌شود. ارائه‌ی اطلاعات نادرست، روشی ناصحیح و برای تحریک خریدار است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) می‌توان مراحل بودجه‌بندی را در چهار مرحله‌ی زیر خلاصه کرد:
(۱) از هر منبعی که درآمدی به‌دست آوردید، این درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.
(۲) هزینه‌های متغیر و ثابت خود را به‌صورت ماهیانه فهرست کنید.
(۳) مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.
(۴) اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدتان افزایش یابد.

ب) منظور از خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) اتلاف به معنای دورریختن و هدر دادن منابع است، اسراف مفهومی عام‌تر از اتلاف است. بلااستفاده گذاشتن اموال، مصرف بی‌جا، مصرف در معصیت و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی یا فراتر از توان مالی و یا عدم رعایت اولویت در به‌کارگیری سرمایه‌های شخصی و ملی، از جمله موارد اسراف است.
ب) مدیریت بسته‌بندی و انتقال کودها به باغچه منزل و یا مزارع و باغات کشاورزی، هدایت پساب‌ها به سیستم تصفیه خانگی یا شهری از مصادیق مصرف مسئولانه است. استفاده از ظروف پلاستیکی و فلزی به محیط‌زیست آسیب می‌زند و مثالی از مصرف مسئولانه نیست.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از روش‌های مصرف مسئولانه، روش «ب» است: ۱- بهینه مصرف کردن ۲- بازیافت ۳- بازسازی ۴- بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی) ۵- باز تفکر (کالای دیگر) ۶- باز مصرف (استفاده‌ی چندباره از کالا) یافتن راه‌های بهتر، پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر (گزینه‌ی «۱»)، نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرنند (گزینه‌ی «۲»)، کمتر مصرف کردن یا با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن (گزینه‌ی «۳»)، استفاده از چیزی بیش از یک بار، درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است، همه از موارد روش «ب» به شمار می‌روند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- مصرف مسئولانه، مصرفی است که اجازه می‌دهد، چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود.
- نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرنند، یافتن راه‌های بهتر، پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر، کمتر مصرف کردن یا با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن، استفاده از چیزی بیش از یک بار، درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است، همه از موارد روش «ب» به شمار می‌روند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
الف) بررسی قسمت الف در گزینه‌ها:
گزینه ۱: صحیح است.
گزینه ۲: نادرست است؛ منظور از خرید مقایسه‌ای، فرآیند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.
گزینه ۳: صحیح است.
گزینه ۴: نادرست است؛ در مرحله سوم خرید هوشمندانه (نه خرید مقایسه‌ای)، مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وبسایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید). موارد را در لیستی یادداشت کنید.
ب) «این حساب‌ها نرخ سود کمتری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند»: عیب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت «پول به راحتی در دسترس نیست و باید تا پایان دوره مشخص شده آن را در حساب حفظ کرد. برداشت پول مشمول جریمه از دست رفتن بخش از سود می‌شود»: عیب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
الف) بررسی قسمت الف در گزینه‌ها:
گزینه ۱: نادرست است؛ مرحله چهارم (ارزیابی) شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف است.
گزینه ۲: درست است.
گزینه ۳: درست است.
گزینه ۴: نادرست است؛ مرحله اول (تعریف مسئله) شامل بیان این است که واقعاً برای چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید، مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند. این خرید مناسبی برای آنها نیست بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.
ب) یکی از روش‌های مصرف مسئولانه، روش «ب» است. بهینه مصرف کردن، بازیافت، بازسازی، بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی)، باز تفکر (کالای دیگر)، باز مصرف (استفاده چندباره از کالا) از مصادیق این روش است.
ج) اگر مفهوم اتلاف را به معنای دور ریختن و هدر دادن منابع در نظر بگیریم، اسراف مفهومی عام‌تر از اتلاف است. بلااستفاده گذاشتن اموال، مصرف بیجا، مصرف در معصیت و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی یا فراتر از توان مالی و یا عدم رعایت اولویت در به‌کارگیری سرمایه‌های شخصی و ملی، از جمله موارد اسراف است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۵۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست: ۱۵۷

الف) کشوری با رشد مناسب لزوماً وضعیت توزیع درآمد مناسبی ندارد.
د) مخارج متغیر در مقایسه با مخارج ثابت کمتر قابل پیش‌بینی هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. براساس گزارش فائو سالیانه حدود $1/3$ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در ۱۵۸

جهان دور ریخته می‌شود که این مقدار یک سوم کل محصول غلات جهان را شامل می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست: ۱۵۹

الف) برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر نیاز بیش‌تری به خرید هوشمندانه وجود دارد.
د) مصرف مسئولانه مصرفی است که اجازه می‌دهد، چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۶۰

- سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف: مرحله چهارم (ارزیابی)
- بیان این‌که واقعاً برای رفع چه مشکلی نیاز به خرید دارید: مرحله اول (تعریف مسئله)
- مواردی که می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند: مرحله دوم (فهرست گزینه‌ها)

